Zlínský kraj Krajský úřad

Druh vnitřní normy:	**Směrnice**
Identifikační znak:	
Název:	**Ochrana oznamovatelů**

Vazba na legislativu:	Zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
Závazné pro:	
Související vnitřní normy:	
Klasifikace	
Odpovědná osoba	
Schváleno:	
Účinnost od:	2.10.2023
Účinnost do:	Neomezena
Přílohy:	Příloha č. 1 – Kontakty na Příslušnou osobu

Článek 1
Úvodní ustanovení

Tato směrnice stanoví pravidla a postupy pro podávání a posuzování oznámení o možném protiprávním jednání a podmínky poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámení provedla.

Článek 2
Vymezení pojmů

1. **Oznámení** – podání, které obsahuje informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti.

   Oznámení protiprávního jednání není porušením smluvní povinnosti mlčenlivosti, povinnosti zachovávat mlčenlivost podle kontrolního a daňového řádu ani povinnosti zachovávat mlčenlivost podle jiných právních předpisů upravujících práci nebo jinou obdobnou činnost, s výjimkou povinnosti zajistit ochranu utajovaných informací a zvláštních skutečností podléhajících ochraně podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).[1]

2. **Práce nebo jiná obdobná činnost** – pro účely této směrnice se jedná zejména o závislou práci vykonávanou v základním pracovněprávním vztahu; samostatnou výdělečnou činnost; výkon práv spojených s účastí v právnické osobě; výkon funkce člena orgánu právnické osoby; plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet; dobrovolnickou činnost; odbornou praxi, stáž nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění. Prací nebo jinou obdobnou činností se rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

3. **Oznamovatel** – fyzická osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozvěděla o protiprávním jednání, které porušuje právní předpis spadající do jedné z oblastí vymezených zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „zákon o ochraně oznamovatelů“) a tuto skutečnost oznámila. Právnická osoba může být oznamovatelem pouze v případě, že podané oznámení lze přičítat konkrétní fyzické osobě, a to např. zaměstnanci nebo jednateli obchodní společnosti.

4. **Vnitřní oznamovací systém** (dále jen „**VOS**“) - soubor pravidel a postupů stanovených zaměstnavatelem pro podávání a řešení oznámení, včetně elektronického nástroje pro podávání oznámení a jejich správu.

5. **Externí oznamovací systém** (dále jen „**EOS**“) – oznamovací systém zajišťovaný Ministerstvem spravedlnosti ČR, plnící stejnou funkci jako VOS. Oznámení je zde možné podat bez toho, aby jako první instance podání byl upřednostněn VOS. Oznamovatel nemusí zdůvodňovat upřednostnění EOS. Bližší informace o formě a postupu oznámení jsou zveřejněny na stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR (portál justice.cz).

6. **Dotčená osoba** – fyzická nebo právnická osoba, která je v oznámení či zveřejnění uvedena jako osoba, které se porušení přičítá nebo se kterou je tato osoba spojována.

7. **Odvetné opatření** - jakékoli přímé či nepřímé jednání nebo opomenutí, k němuž dochází v pracovním kontextu nebo při jiné obdobné činnosti oznamovatele, které je vyvolané interním či externím oznámením nebo uveřejněním a které oznamovateli nebo třetím osobám[2] může způsobit újmu. Odvetným opatřením může být zejména:

   a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou;
   b) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti;
   c) odvolání z místa vedoucího zaměstnance;
   d) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku;
   e) přeložení nebo převedení na jinou práci;

[1] § 20 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), § 52 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

[2] Jedná se například o osobu, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti; o osobu, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou či o osobu, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele. Úplný výčet těchto osob je uveden v § 4 odst. 2 zákona o ochraně oznamovatelů.

f) neumožnění odborného rozvoje;
g) změna pracovní doby;
h) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky;
i) výpověď nebo odstoupení od smlouvy;
j) zásah do práva na ochranu osobnosti.

8. **Povinný subjekt** – Zlínský kraj, se sídlem třída Tomáše Bati 21, 760 01 Zlín, IČO: 70891320 (dále jen „ZK“).

9. **Příslušná osoba** – fyzická osoba, která spravuje pro ZK jako povinný subjekt vnitřní oznamovací systém a vykonává práva a povinnosti stanovené jí zákonem na ochranu oznamovatelů. Příslušná osoba nesmí být za řádný výkon svých práv a povinností žádným způsobem postihována. Výkon role Příslušné osoby je zajišťován externím subjektem, který je uveden v Příloze č. 1 této směrnice. Externí subjekt pro činnost Příslušné osoby pověří fyzickou osobu, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná.[3]

10. **Zveřejnění** – zpřístupnění informací veřejnosti, které jinak tvoří obsah oznámení. Zveřejnění provádí oznamovatel.

11. **Zaměstnavatel** – viz Povinný subjekt.

12. **Zaměstnanec** – osoba vykonávající pro ZK práci v základním pracovněprávním vztahu nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

Článek 3
Vymezení odpovědnosti

Zaměstnanci, členové volených orgánů a další osoby povinného subjektu (v souladu s osobní působností této směrnice) odpovídají za poskytnutí potřebné součinnosti Příslušné osobě dle této směrnice.

Článek 4
Vymezení působnosti

1. **Věcná působnost** – oznamovaná informace o možném protiprávním jednání se musí týkat jednání, které:

   a) má znaky trestného činu,
   b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč,
   c) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
   d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:

      - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
      - daně z příjmů právnických osob,
      - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
      - ochrany spotřebitele,
      - souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
      - bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
      - ochrany životního prostředí,
      - bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
      - radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
      - hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
      - ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
      - ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
      - ochrany finančních zájmů Evropské unie[4], nebo

[3] § 10 zákona o ochraně oznamovatelů
[4] Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie

- fungování vnitřního trhu[5] včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

2. **Osobní působnost** – prostřednictvím VOS mohou podat oznámení tyto kategorie fyzických osob, které se dozvěděly o protiprávním jednání v souvislosti s jejich činností pro ZK:

   a) uchazeč o zaměstnání;
   b) zaměstnanec vykonávající činnost na základě pracovní smlouvy v rámci pracovního poměru nebo dohody o práci vykonávané mimo pracovní poměr (dohoda o pracovní činnosti, dohoda o provedení práce);
   c) osoba samostatně výdělečně činná;
   d) osoba vykonávající práva spojená s účastí v právnické osobě;
   e) osoba vykonávající funkce člena orgánu právnické osoby;
   f) osoba plnící úkoly v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet;
   g) osoba vykonávající dobrovolnickou činnost na základě smluvního vztahu se ZK;
   h) osoba vykonávající odbornou praxi nebo stáž;
   i) osoba vykonávající práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiné obdobné plnění.

Článek 5
Příslušná osoba

1. Příslušnou osobou se pro účely této směrnice rozumí pověřená fyzická osoba externího, nestranného a nezávislého provozovatele VOS, zajišťujícího tuto činnost na základě smluvního vztahu.

2. Příslušná osoba musí po celou dobu výkonu své činnosti splňovat podmínky uvedené v § 10 zákona o ochraně oznamovatelů.

3. Příslušná osoba v součinnosti se zaměstnavatelem je povinna zajistit informovanost o způsobech podání oznámení pro všechny osoby spadající do osobní působnosti dle této směrnice.

4. Příslušná osoba mimo jiné:

   - přijímá a zkoumá důvodnost oznámení (ověřuje a verifikuje osobní a věcnou působnost podaného oznámení);
   - postupuje při výkonu své činnosti nestranně;
   - komunikuje s oznamovatelem a ve stanovených lhůtách mu podává informace o přijetí oznámení a jeho dalším řešení;
   - zajišťuje ochranu totožnosti oznamovatele a osob uvedených v oznámení;
   - zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona i po ukončení výkonu činnosti Příslušné osoby;
   - je oprávněna požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k oznámení a součinnost všech osob určených zaměstnavatelem, které mohou přispět k prošetření oznámení, zjištění skutečného stavu věci a zajištění nápravy;
   - navrhuje opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo osoby dle příslušného ustanovení zákona o ochraně oznamovatelů[6];
   - není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, Příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

5. Příslušná osoba je při výkonu své činnosti v roli zpracovatele osobních údajů ve smyslu čl. 28 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES, je vázána mlčenlivostí a v případě ukončení její činnosti vyplývající ze smluvního vztahu je povinna předat veškeré údaje vedené ve VOS pouze další Příslušné osobě určené ZK.

[5] Článek 26 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie

[6] § 4 odst. 2 zákona o ochraně oznamovatelů

Článek 6
Podání a přijetí oznámení

1. Oznámení je možné podat:

   a) **Písemně** prostřednictvím oznámení zaslaného poskytovatelem poštovních služeb na adresu uvedenou v Příloze č. 1 této směrnice nebo **e-mailem** na e-mailovou adresu uvedenou v Příloze č. 1 této směrnice nebo prostřednictvím **webového formuláře VOS**, jehož odkaz je uveden na internetových stránkách kraje. Příslušná osoba zašle oznamovateli potvrzení o přijetí oznámení ve lhůtě 7 dnů od jeho přijetí. To neplatí, pokud oznamovatel výslovně požádal Příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo pokud je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.
   b) **Ústně** prostřednictvím Příslušné osoby na **tel. čísle** uvedeném v Příloze č. 1 této směrnice nebo **osobně** na adrese dle domluvy s Příslušnou osobou.

   Požádá-li o to oznamovatel, je Příslušná osoba povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.

2. O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, který by co do obsahu měl odpovídat protokolu podle správního řádu a věrně zachycovat podstatu ústního oznámení. Zvukovou nahrávku ústního oznámení lze pořídit pouze se souhlasem oznamovatele. Odmítne-li oznamovatel pořízení zvukové nahrávky, nesmí ji Příslušná osoba pořídit. V takovém případě se o podaném oznámení pouze sepíše písemný záznam. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k záznamu nebo přepisu zvukové nahrávky, byl-li pořízen, vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu nebo přepisu oznámení přiloží.[7]

3. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a informovat oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je Příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím, ledaže oznamovatel výslovně požádal Příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

4. Zjistí-li Příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle tohoto zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

5. Oznamovatel nesmí být vystaven odvetným opatřením (viz specifikace v čl. 2 této směrnice).

6. Po přijetí oznámení zahájí Příslušná osoba jeho prošetření v součinnosti se zaměstnancem povinného subjektu určeným ředitelem úřadu. V rámci prošetřování oznámení musí Příslušná osoba vždy zachovat anonymitu oznamovatele.

7. Určený zaměstnanec povinného subjektu bez zbytečného odkladu zpracuje své vyjádření k prošetřovanému oznámení a postoupí ho Příslušné osobě.

8. Na základě provedeného prošetření oznámení navrhne Příslušná osoba povinnému subjektu případná opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené Příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí Příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele, ledaže oznamovatel výslovně požádal Příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

Článek 7
Evidence a uchovávání oznámení

1. Evidenci údajů o přijatých oznámeních vede Příslušná osoba v elektronické podobě, a to v rozsahu:

   a) datum přijetí oznámení;
   b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jí tyto údaje známy;
   c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jí její totožnost známa;

[7] § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení Příslušnou osobou a jeho výsledek.

2. Příslušná osoba uchovává oznámení podané prostřednictvím VOS a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení.
3. Do evidence podle odstavce 1, k dokumentům souvisejícím s oznámením a k oznámení uchovávanému podle odstavce 2 má přístup pouze Příslušná osoba.

Článek 8
Zveřejnění

1. V případě, kdy není možné dosáhnout účelu oznámení jeho podáním prostřednictvím VOS nebo EOS, může oznamovatel přistoupit ke zveřejnění oznámení.
2. Zveřejněním se rozumí jakékoliv zpřístupnění informací uvedených v oznámení veřejnosti (např. prostřednictvím sociálních sítí, v médiích či na internetových stránkách).
3. Zveřejnění představuje plnohodnotnou formu oznámení a přiměřeně se na něj tedy použijí všechna ustanovení týkající se oznámení podle této směrnice.

Článek 9
Závěrečná ustanovení

1. Ředitel úřadu je na základě pověření zastupitelstva kraje oprávněn k samostatnému schvalování aktualizované Přílohy č. 1 této směrnice.
2. Tato směrnice nabývá účinnosti 15. den po zveřejnění na intranetu úřadu.

Příloha č. 1 – Kontakty na Příslušnou osobu

Název, sídlo a IČO externího subjektu

Společnost I3 Consultants s.r.o.
se sídlem K Trninám 945/34
163 00 Praha 6 – Řepy
IČO: 279 21 344

Podání oznámení

I. Adresa pro zaslání oznámení prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb

Společnost I3 Consultants s.r.o.
Scheinerova 1570/6
628 00 Brno

S označením obálky textem: „Pouze k rukám Příslušné osoby“

II. E-mailem na adresu: oznamovatel@i3c.cz

III. Ústně prostřednictvím Příslušné osoby na tel. čísle: +420 544 520 022